

L'Al·lèrgia

Definició

És un procés pel qual un individu reconeix com a estranya una substància anomenada al·lergen(IA), innòcua a la majoria de la població, induïx en este una resposta desproporcionada del seu sistema immunològic(IB), cosa que dóna lloc a una sèrie de manifestacions clíniques característiques de les malalties al·lèrgiques.

Al nostre país més d'un 20% de la població patix algun tipus d'al·lèrgia, la seua incidència ha augmentat de forma significativa en els últims 25 anys. L'edat de debut més habitual és la infància o l'adult jove, segons l'agent i/o la malaltia.

Es parla fins i tot del terme "marxa al·lèrgica", utilitzat pels especialistes, per a referir-se a l'evolució progressiva de les al·lèrgies en la infància (dermatitis atòpica-rinitis al·lèrgica-asma bronquial).

I.A) AL-LERGENS

Són les substàncies antigèniques capaces de produir una reacció al·lèrgica. En realitat, cada agent causant d'al·lèrgia conté més d'un al·lergen, generalment són proteïnes, de manera que cada pacient al·lèrgic sol estar sensibilitzat a diversos al·lèrgens d'este.

Segons la via d'exposició de l'al·lergen/s, es classifiquen en tres categories cada una de les quals dóna una simptomatologia:

1. Al·lèrgens de l'aire (neumoal·lèrgens):

Donen lloc a malalties al·lèrgiques en els òrgans diana exposats a l'aire:

1. Fossa i mucosa nasal
2. Llengua
3. Cavitat oral i mucosa oral
4. Faringe
5. Laringe
6. Tràquea
7. Pulmó i bronquis
8. Cor
9. Diafragma

- * Afectació ulls (CONJUNTIVITIS).
- * Afectació nas (RINITIS, PÒLIPS i SINUSITIS).
- * Afectació bronquis (ASMA).

Poden ser:

- * D'exterior: pòl·lens (els més freqüents: olivera, parietària i gramínies), fongs aerògens (els més freqüents són: Alternaria, Aspergillus, Penicillium, Cladosporium), ocasionen símptomes només quan les seues concentracions són elevades.
- * D'interior: àcars domèstics, pèls, escates, saliva, orina o excrements d'animals de companyia, fongs, ocupacionals (farines, fusta, làtex), ocasionen símptomes més continus en el temps.

2. Al·lèrgens de contacte (contactants):

Causen tres classes de trastorns o malalties:

- * Dermatitis atòpica o èczema atòpic.
- * Èczema de contacte.
- * Urticària i angioedema.

S'originen per diverses causes. Tan important és tractar la pròpia malaltia com esbrinar el seu origen.

3. Al·lèrgens per ingestió:

Qualsevol aliment pot originar reaccions al·lèrgiques, també és rellevant l'al·lèrgia a antígens

ocults (paràsits i additius).

Els medicaments poden originar reaccions després de la seua administració oral, injectable o tòpica. Tots poden causar al·lèrgia, encara que els més freqüents són els antibiòtics (sobretot betalactàmics) i els analgèsics (sobretot pirazolonas i aspirina).

Donen lloc a reaccions al·lèrgiques agudes amb distintes manifestacions clíniques (urticària i/o angioedema, asma bronquial, rinoconjuntivitis i/o anafilaxi).

4. Al·lèrgens per inoculació:

Els medicaments i els insectes també poden causar al·lèrgia, sobretot després d'una picadura (en el cas d'himenòpters com la vespa i l'abella) i rarament per via inhalada (panderola).

Donen lloc a reaccions al·lèrgiques agudes amb distintes manifestacions clíniques (urticària i/o angioedema, asma bronquial, rinoconjuntivitis i/o anafilaxi).

I.B) Sistema Immunològic

És el sistema defensiu de l'organisme humà, està constituït per un conjunt de cèl·lules. La seua missió fonamental és reconèixer l'entrada en l'organisme d'elements estranys i organitzar la defensa davant d'ells (resposta immunitària).

1. Cèl·lules del sistema immune

Totes elles provenen de cèl·lules mare pluripotencials o stems cells, que residixen en la medul·la òssia, i que són generades durant tota la vida i exercixen les seues funcions en els òrgans linfoïdes perifèrics o secundaris. Segueixen 2 línies fonamentals:

*Llinatge mieloide: precursor dels macròfags i granulòcits del sistema immune, responsables de la immunitat innata:

-Macròfags:

Provenen de la maduració dels monòcits que circulen en la sang, maduren i migren a la majoria dels teixits. És un dels fagòcits distribuïts àmpliament pels teixits del cos. Les seues missions fonamentals són fagocitar (engolir, interioritzar i destruir) antígens inespecífics i presentar antígens als limfòcits T i B.

-Granulets (polimorfonucleares):

*Neutròfils: constituïxen l'altra cèl·lula fagocitària del sistema immune, són els més nombrosos i importants components de la resposta immune innata.

*Eosinòfils(D): S'activen per mitjà dels limfòcits. Allibera mediadors de la degranulació mastocitària i provoca inflamació de mucoses.

*Mastòcit(E): Estan distribuïts per tot l'organisme, però es concentren a l'aparell respiratori i a la pell. Conté en el citoplasma grànuls amb mediadors de la inflamació preformats. Quan s'activa, allibera estos factors que desencadenen el quadre al·lèrgic.

*Basòfils(E): Funcions semblants als mastòcits.

*Llinatge linfoide: els progenitors linfoïdes donen lloc als limfòcits T i B, responsables de la immunitat específica:

* Limfòcits T (LT):

Són els responsables de la immunitat cel·lular.

Cèl·lules fabricades en el tim, que sintetitzen substàncies (linfoquines) que servixen per a la defensa. Activen (LT col·laboradors) i frenen (LT supressors) la resposta immunitària i conserven la informació sobre les característiques de l'antigen (LT memòria).

* Limfòcits B:

Regixen la immunitat humoral. Cada cèl·lula B reconeix específicament un determinat antigen i

es diferencia produint immunoglobulines (Ig).

Procedixen de la medul·la òssia en l'adult i del fetge i la melsa en el nouat, i són els encarregats de fabricar els anticossos.

* Anticossos (immunoglobulines (Ig)):

Proteïnes del plasma sanguini fabricades pels limfòcits B, encarregades de neutralitzar els elements nocius per a l'organisme. N'hi ha 5 classes: IgA, IgD, IgE, IgG, IgM.

* Cèl·lules natural killer:

Reconeixen i eliminen un nombre limitat de cèl·lules anormals.